

13-12-1981

[REDACTED]

Uw brief van

Uw kenmerk

Ons kenmerk

Bijlagen

Nr. 12.196/II/P
12.204/II/P

[REDACTED]

[REDACTED]

In zitting van 4 december 1980 heeft de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (V.C.T.) uw klacht tegen de Minister van Ontwikkelings-samenwerking onderzocht betreffende de oproep nr. 83-80, verschenen in het Belgisch Staatsblad dd. 12 juni 1980, waarbij de voorwaarden worden vastgelegd waaraan de kandidaten moeten voldoen om lid te worden van de samenwerkingssecties en waarvan de bijzondere vereisten bepalen "dat de kandidaten voldoende Nederlands en Frans moeten kennen" hetgeen volgens U een schending van het artikel 47 § 5 van de bij K.B. dd. 18 juli 1966 samengeschaalde wetten op het gebruik van talen in bestuurszaken (S.W.T.) inhoudt.

U preciseert dat de oproep niet zegt aan welke taalrol de betrekkingen te Bujumbura zullen worden toegewezen en dat het niet behoort aan de kandidaten, op een formulier dat door de Ambassade van België te Bujumbura werd verspreid, te verklaren dat ze een voldoende kennis van de tweede landstaal bezitten maar dat zij het bewijs moeten leveren dat zij het taalexamen hebben afgelegd zoals bedoeld in afdeling 8 van het K.B. nr IX dd. 30 november 1966.

U verwijst tenslotte naar het advies van de Raad van State dd. 8 maart 1967 (Belgisch Staatsblad dd. 23 mei 1967) waarbij wordt verklaard dat coöperanten ambtenaren zijn bij de Buitenlandse Betrekkingen zodat de S.W.T. van toepassing zijn.

Aangezien in de verenigde vergadering van de afdelingen van de V.C.T. geen meerderheid werd bereikt, worden de respectievelijk uitgebrachte meningen hierna in een beknopte nota weergegeven welke eveneens aan de Minister van Ontwikkelingssamenwerking wordt gezonden met toepassing van artikel 9 van het K.B. dd. 4 augustus 1969 tot regeling van de rechtstoestand van de voorzitter en van de leden van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht en tot regeling van deze werking - B. St. dd. 30 augustus 1969.

De beide afdelingen van de V.C.T. bevestigen hun gezamenlijk standpunt ingenomen ter zitting van 9 november 1978 (dossier 4636/I/P) en hernomen in zitting van 7 februari 1980 (dossier nr. 11.147/I/P) en dat voornamelijk gesteund was op het advies van de Raad van State dd. 8 maart 1967 voorafgaand aan het K.B. dd. 10 april 1967 houdende het statuut van het personeel van de coöperatie met de ontwikkelingslanden, luidens hetwelk de dienst voor de technische samenwerking met de ontwikkelingslanden, die door de uitvoerende macht in de Rijksadministratie wordt ingesteld, een "gecentraliseerde openbare dienst van de Staat is" in de zin van het artikel 1 § 1 - 1° der S.W.T. De Raad van State verklaarde verder dat, al ligt het voor de hand dat heel wat bepalingen van de S.W.T. geen toepassing kunnen vinden op de ambtenaren van de dienst voor technische samenwerking, zowel wegens de gans bijzondere aard van hun opdracht als wegens het nieuwe van een dienst waarvan de oprichting door de wetgever van 1963 niet is voorzien, dit niet wegneemt dat de Regering zal moeten handelen volgens de beginselen en de geest van de S.W.T.

De beide afdelingen van de V.C.T. waren dan ook eenparig van oordeel dat terzake naar een globaal taalevenwicht dient gestreefd te worden.

Wat de interpretatie van de voormelde "geest en beginselen van de S.W.T." betreft, houden de beide afdelingen van de V.C.T. er echter een verschillende mening op na.

Volgens de Nederlandse Afdeling van de V.C.T. is het artikel 47 van de S.W.T. toepasselijk op de buitenlandse diensten in de mate van de wettelijke voorschriften.

De enige wettelijke manier voor coöperanten om het bewijs te leveren dat zij een aan hun functie aangepaste kennis van twee landstalen (het Nederlands en het Frans) bezitten, kan alleen geleverd worden aan de hand van een examen afgelegd voor een examencommissie samengesteld door het Vast Wervingssecretariaat zoals bepaald in afdeling 8 van het K.B. nr. IX van 30 november 1966 m.a.w. :

1. indien de coöperanten behoren tot het personeel van de secties voor ontwikkelingssamenwerking bij de Ambassades moeten zij steeds een examen afleggen ;
2. indien zij behoren tot het personeel van de Belgische scholen moeten zij dit examen niet afleggen. Belgische scholen bestaan alleen in Z Zaïre, Ruanda en Burundi. Er zijn Franstalige en Nederlandstalige scholen waarvan de inrichtende overheid respectievelijk Frans- en Nederlandstalig is ;
3. indien zij ter beschikking staan van een vreemde regering moeten zij het examen afleggen als zij een graad bekleden in de hiërarchie. De hiërarchische oversten van de coöperant zijn per land de Groeps-overste, de Sectieoverste en het Sectiehoofd.

De Nederlandse Afdeling besluit dat, bij gebrek aan een uitdrukkelijke tekst, het aan de bevoegde overheid toekomt de S.W.T. te interpreteren en toe te passen volgens de beginselen en de geest ervan.

Volgens de Franse afdeling zijn de coöperanten, welke ook hun graad moge zijn, niet verplicht te bewijzen dat zij de tweede taal kennen :

1. Art. 47 der S.W.T. is sensu stricto niet van toepassing wanneer het gaat om coöperanten ; dat artikel doelt namelijk op Belgisch administratieve diensten die in het buitenland gevestigd zijn rechtstreeks van een Belgisch bestuur afhangen en slechts ten dienste kunnen staan van Belgen die in het buitenland verblijven (ambtenaren van Ambassades en consulaten).
Welnu, een coöperant is geen ambtenaar van een Belgisch bestuur, zijn taak bestaat erin hulp te verlenen aan de burgers van het land waarin hij zijn diensten levert.
2. Hij wordt trouwens aangeworven per contract voor een opdracht waarvan de duur gewoonlijk beperkt is.
3. Bij zijn terugkeer in het moederland is er voor de coöperant, in deze hoedanigheid, principieel geen indienstneming in de Belgische administratie mogelijk.

Bij zijn terugkeer wordt hij afgedankt vermits hij als contractueel gewerkt heeft.

4. Voor zijn pensioen stort de coöperant bijdragen zoals in de privé-sector.
5. De beginselen en de geest van de S.W.T. worden toegepast door het feit dat in de schoot van de Secties een paritair evenwicht bestaat wat het recruteringsproces betreft : er bestaan in de schoot van het A.B.O.S. gescheiden selectiecomité's voor Franstalige en Nederlandstalige kandidaten. Globaal gezien bestaat er trouwens een taalevenwicht in het geheel der samenwerkingssecties.

Beide afdelingen zijn het er nochtans over eens dat de verklaring welke voorkomt op het formulier dat door de Belgische ambassade te Bujumbura werd verspreid, geen enkel wettelijk bewijs medebrengt van de voldoende kennis van de tweede taal.

Waar, tenslotte, de oproep tot de kandidaten geen gewag maakt aan welke taalrol de betrekkingen zullen worden toegewezen, wordt aangenomen dat men zich tot de beide taalrollen heeft willen richten hetgeen op zich zelf geen bezwaar lijkt te zijn.

